

Korraldatud olmejäätmete vedu

Tänane olukord ja võimalikud muudatused

Aivar Lõhmus
EJKL juhatuse esimees

www.ejkl.ee

Eesti Jäätmekäitlejate Liit

- Asutatud 1996.a.

- Liidu liikmete arv – 35

Eesti Keskkonnateenused AS, Eesti Energia AS, Ragn-Sells AS, Kunda Nordic Tsement AS, EcoPro AS, Epler&Lorenz AS, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS, Green Marine AS jne.

- Euroopa Jäätmekäitlejate Liidu (FEAD) liige.

Eesti Jäätmekäitlejate Liit

LIIDU EESMÄRK

Üleriigiliselt korraldada jäätmekäitluse alal tegutsevate ettevõtete ühistegevust ja esindada oma liikmete ühishuve. Samuti on liidu ja tema liikmete ülesanne igati aidata kaasa jäätmekäitluse arengule Eesti Vabariigis.

Tänased teemad

- Algsed KOJV rakendamise põhjendused ja uued probleemid.
- Eesti Jäätmekäitlejate Liidu ettepanekud olemasoleva süsteemi täiustamiseks.

Algsed KOJV rakendamise põhjendused

- vajadus piirata "peremehetute" jäätmete hulka;
- *„Peremehetute“ jäätmete hulk ei ole tegelikkuses oluliselt vähenenud. Kohalikud omavalitsused on vabastanud korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest erinevate omavalitsusüksuste lõikes ca 10% – 30% jäätmevaldajatest. Suureks probleemiks on jäätmevaldajate poolt jäätmete mitte üleandmine aktsepteerides vedaja poolt esitatud tühisõidu arveid, mis reeglina on tühjendushinnast odavamad.*
- vältida olukorda, kus ühte asumit teenindab üheaegselt mitu veoettevõtet;
- *Tänu omavalitsuse soovile võimaldada jäätmevaldajale paindlikkust tühjendusgraafiku kokkuleppimisel on ka täna olukord, kus jäätmeveok külatab sama tänavat mitu korda nädalas. Ainsaks erinevuseks on, et korraldatud jäätmeveoga hõlmatud piirkondades on nüüd tegu üksnes ühe ja sama vedaja jäätmeveokiga. Hanketingimustes ei ole kunagi olnud sätestatud nõue, et vedaja tagaks optimaalse logistika.*

Algsed KOJV rakendamise põhjendused

- vältida olukorda, kus madala teenustasu pakkumisel kasutatakse eelisenä võimalust ladestada jäätmeid nõuetele mittevastavatesse ladestuskohtadesse;
- *Pärast 16. juulit 2009.a. jäid tegutsema üksnes nõuetele vastavad prügilad (praegu viis).*
- vältida jäätmete transporti pigem kaugemale, kus ladestamine on odavam, olenemata ladestuskoha keskkonnanõuetest.
- *Jäätmete prügilatesse ladestamine on tänaseks asendunud jäätmete taaskasutamisega ja sõna otseses mõttes parim võimalik tehnika on juba praegu kasutusel. Jäätmehierarhia kohaselt tuleb jäätmete taaskasutamist eelistada jäätmete prügilasse ladestamisele.*

KOJV – tänane olukord

Kohalik omavalitsus:

1. kuulutab välja konkursi ja valib kogu piirkonna elanike jaoks välja 1 vedaja
2. peab jäätmevaldajate registrit.

1. Teave
 2. Vabastused
 3. Järelevalve
-

Jäätmevaldaja:

1. kohustus anda üle jäätmeid;
2. sõltub KOV-i poolt kehtestatud tingimustest;
3. kõikidel piirkonna jäätmevaldajatel üks vedaja – valikuvõimalus puudub;
4. süsteemi kõige kaitsetum lüli.

Andmed jäätmevaldajate registrisse

1. Leping vedajaga piirkonna teenindamiseks
2. Jäätmevaldajate registri pidamine

Jäätmevedaja:

1. omab piirkonnas ainuõigust (monopoolses seisus);
2. madala hinna tõttu huvitatud kulude kokkuhoiust, mis kajastub teenuse kvaliteedis;
3. lühiajaliste lepingute tõttu ebakindlus investeringute tegemisel;
4. veost huvitatud ettevõtete arv on kordades vähenenud.

1. Leping
 2. Arved
 3. Teenused
-

Uued probleemid

1. Konkurentsivolukorra halvenemine - tänaseks on 18 vedaja asemel jäänud tegutsema ca 4 vedajat.
2. Lahendamata juriidiliste isikute spetsiifilised vajadused jätmete koguste, sobivate kogumisvahendite ja liigiti kogumise lahenduste osas.
3. Elanikul ei ole võimalik vedajat valida.
4. Pidevad vaidlused nii hankedokumentide, kvalifitseerimise kui ka pakkumiste edukaks tunnistamise üle Riigihangete Vaidlustuskomisjonis ja halduskohtus.
5. Jätmeseaduse § 66 lg 1 *prim* - täiendavate administreerimisüksuste loomine koos sellega kaasnevate kontrollimatute lisakuludega, kodanikule otsustuskorras kõrgema hinna kehtestamine.

ETTEPANEKUD OLEMASOLEVA SÜSTEEMI TÄIUSTAMISEKS

ALTERNATIIV 1

Olemasoleva süsteemi täiustamine

TEGEVUSLUBADE SÜSTEEMIGA.

ALTERNATIIV 2 - korraldatud jäätmeveo süsteemist loobumine ning naasmine vabaturu juurde, mille käigus teostab õigusaktidest tulenevate nõuete täitmise üle kohalik omavalitsus üksnes järelevalvet.

KOJV – tegevusloa süsteem

Kohalik omavalitsus:

1. seab tingimused ja annab välja veoload;
2. peab jäätmevaldajate registrit.

1. Teave
 2. Vabastused
 3. Järelevalve
-

*Kõik piirkonnas
tegutsevad vedajad
annavad andmeid
jäätmevaldajate
registrisse*

*Jäätmevaldajate
registri pidamine*

Jäätmevaldaja:

1. kohustus sõlmida leping ühega piirkonnas veoluba omava veoettevõttega ja anda üle jäätmeid;
2. saab kaubelda vedajatelt sobivaimat teenust;
3. võimalus valida teenuse pakkujat;
4. süsteemi KUNINGAS.

1. Leping
 2. Arved
 3. Teenused
-
-

1. Valiku vabadus
2. Paremad tingimused
3. Võimalus nõuda konsultatsiooni

JäätmevedajaD:

1. Piirkonnas tegutseb mitu vedajat – konkurents vedajate vahel;
2. konkurensi tõttu on oluline pakkuda kvaliteetset teenust;
3. vedaja on huvitatud teenusesse investeerimisest;
4. turg muutub avatumaks ja veoettevõtete arv kasvab.

TÄNAN!

www.ejkl.ee

